

عنوان مقاله:

سطح بندی محلات حاشیه نشین بر اساس شاخص های کالبدی - اقتصادی فقر شهری (نمونه موردی: حاشیه نشینان شمال شهر تبریز)

محل انتشار:

مجله جغرافیا و مطالعات محیطی، دوره 3، شماره 11 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

شاهرخ زادولی خواجه - دانشگاه شهید چمران اهواز

اکبر اصغری زمانی - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه تبریز

فاطمه زادولی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه تبریز

خلاصه مقاله:

از ویژگی های شهرهای جهان سوم عدم تعادل و تمرکز شدید در شهرنشینی است. از اینرو در این شهرها همواره تعداد محدودی از محله ها در رفاه و آسایش بوده و در نقطه ی متقابل، پاره ای از ساکنین در مناطق شهری از رفاه و آسایش قابل قبولی برخوردار نیستند. محلات حاشیه نشین از جمله محلات فقیرنشین جامعه محسوب می شوند. هدف این تحقیق بررسی شاخص های کالبدی- اقتصادی فقر شهری و همچنین سطح بندی فقر در محلات حاشیه نشین شمال شهر تبریز می باشد. روش تحقیق کاربردی از نوع توصیفی- تحلیلی و تطبیقی است. در این تحقیق ابتدا شاخص های کالبدی و اقتصادی انتخاب شده بر اساس رویکرد تحلیلی سلسه مراتبی (AHP) وزندهی شده است. بر اساس مدل AHP بیشترین وزن برای بیکاری ۰.۲ و کمترین وزن به بعد خانوار ۰.۰۹ اختصاص داده شده است. همچنین برای رتبه بندی محلات حاشیه نشین از نظر فقر شهری از دو ابزار تصمیم گیری چند معیاری؛ VIKOR و TOPSIS استفاده گردیده است. یافته های پژوهش بر اساس مدل VIKOR نشان می دهد که محله ی سیلاب با مقدار ویکور ۰ در رتبه ی ۱ قرار دارد، یعنی فقر در این محله نسبت به محلات دیگر مورد مطالعه قرار گرفته بیشتر است. همچنین در این رتبه بندی کوی بهشتی در رتبه ی ۴ قرار دارد، یعنی نسبت به سایر محلات مورد مطالعه قرار گرفته دارای وضعیت مطلوبتری از نظر فقر می باشد. مقدار ویکور برای این محله برابر ۱ می باشد. مدل TOPSIS هم نتایج شبیه مدل ویکور نشان می دهد. مقدار تاپسیس برای محله ی سیلاب برابر با ۰.۰۹۵۴ و برای کوی بهشتی برابر با ۰.۰۰۱۸ می باشد. نتایج همچنین نشان می دهد که اکثر بلوک های این محلات (در حدود دو سوم آنها) در وضعیت نامطلوبی قرار دارند.

کلمات کلیدی:

فقر شهری، محلات حاشیه نشین، شاخص های کالبدی - اقتصادی، مدل ویکور و تاپسیس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1309184>

